

**UCHWAŁA NR XIX/304/2012
RADY MIEJSKIEJ W NIDZICY**

z dnia 29 marca 2012 r.

sprawie przyjęcia Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2012-2015.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2001 r. Nr. 142, poz. 1591, ze zmianami) w związku z art. 1 ust. 1 i art. 2 ust. 4 pkt. 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (tj. Dz. U. z 2011 r., Nr 231, poz. 1375 z późn. zm.) oraz § 4 ust. 1 pkt 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego (DZ. U. z 2011 r. Nr 24, poz. 128) Rada Miejska w Nidzicy uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2012-2015 stanowiący załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Burmistrzowi Nidzicy.

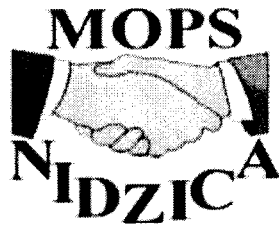
§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Marek Kierzkowski

Załącznik nr 1
do Uchwały nr XIX/304/2012
Rady Miejskiej w Nidzicy
z dnia 29 marca 2012 r.

GMINNY PROGRAM OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO

NA LATA 2012-2015

Nidzica

SPIS TREŚCI

PODSTAWA PRAWNA	3
WPROWADZENIE	3
SŁOWNIK POJĘĆ	5
DIAGNOZA ZJAWISKA	6
CELE GŁÓWNE, CELE SZCZEGÓŁOWE, DZIAŁANIA, REALIZATORZY, HARMONOGRAM	9
MONITORING PROGRAMU	13

PODSTAWA PRAWNA

Podstawami prawnymi na podstawie których opracowano Program Ochrony Zdrowia Psychicznego Gminy Nidzica na lata 2012-2015 są:

- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 2011 r., Nr 231, poz. 1375),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego (Dz.U. z 2011 r., Nr 24, poz.128),
- Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 (Dz. U. 2009 r. Nr 175, poz. 1362),
- Ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), określająca zadania własne gminy w zakresie zaspokojenia potrzeb wspólnoty z zakresu ochrony zdrowia,
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych (Tekst jednolity Dz.U. Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity z 2007r. Dz.U.Nr 70 poz. 473 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2010 r., Nr 228, poz. 1487),
- Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2012-2016,
- Corocznie uchwalany uchwałą Rady Miejskiej w Nidzicy Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i innych uzależnień.

WPROWADZENIE

Definicja zdrowia przyjęta przez Światową Organizację Zdrowia jest następująca:

Zdrowie to nie tylko całkowity brak choroby, czy kalectwa, ale także stan pełnego, fizycznego, umysłowego i społecznego dobrostanu (dobrego samopoczucia).

Definicja ta jest bardzo ważna i postępową, ponieważ nie poprzestaje na samym negującym ujęciu, że zdrowie jest brakiem choroby, ale bardzo mocno akcentuje, że zdrowie ma w sobie aktywny aspekt, którym jest dobrostan. Oznacza to, że w kwestiach zdrowia nie mamy jedynie koncentrować się na chorobach i próbach ich zwalczania, ale powinniśmy zwłaszcza koncentrować się na samym zdrowiu - na jego wzmacnianiu. Współczesna definicja zdrowia WHO bardzo mocno podkreśla zatem połączenie kwestii zdrowia z życiem wewnętrznym i społecznym człowieka oraz jego osobistą troskę o kondycję fizyczną.

Pojęcie zdrowia psychicznego, którym posługuje się ustawodawca nie jest zdefiniowane w żadnym akcie prawnym.

Według Światowej Organizacji Zdrowia **„zdrowie psychiczne to nie tylko brak zaburzeń psychicznych, ale również stan, w którym osoba zdaje sobie sprawę ze swego potencjału, może sobie radzić ze stresem, pracować efektywnie oraz jest w stanie funkcjonować w społeczeństwie”**.

W odniesieniu do przytaczanej definicji zdrowiem psychicznym jest nie tylko brak zaburzeń psychicznych, ale również taki stan, w którym osoba jest świadoma swojego potencjału, może radzić sobie z problemami, stresem, efektywnie pracować i funkcjonować w społeczeństwie. W związku z powyższym zdrowie psychiczne jest ważnym elementem zdrowia publicznego.

WHO, Unia Europejska oraz organy administracji publicznej Polski opracowały szereg dokumentów określających modele opieki psychiatrycznej. Podstawowym aktem prawnym w tym zakresie jest ustawa o ochronie zdrowia psychicznego, której preambuła brzmi: *Uznając, że zdrowie psychiczne jest fundamentalnym dobrem osobistym człowieka, a ochrona praw osób z zaburzeniami psychicznymi należy do obowiązków państwa, stanowi się co następuje(...)* Ustawa określa, że ochronę zdrowia psychicznego zapewniają organy administracji rządowej i samorządowej oraz instytucje do tego powołane.

W działaniach z zakresu ochrony zdrowia psychicznego mogą uczestniczyć także stowarzyszenia i inne organizacje społeczne, grupy samopomocy pacjentów i ich rodzin, a także inne osoby fizyczne i prawne.

Ochrona zdrowia psychicznego w aspekcie ustawy o ochronie zdrowia psychicznego oraz Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego polega w szczególności na:

- 1) promocji zdrowia psychicznego i zapobieganiu zaburzeniom psychicznym,
- 2) zapewnieniu osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym,
- 3) kształtowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych, a zwłaszcza zrozumienia, tolerancji, życzliwości, a także przeciwdziałaniu ich dyskryminacji.

Powyzsze zadania są realizowane przez działania określone w Narodowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego.

Prowadzenie działań określonych w Narodowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego należy do:

- 1) zadań własnych samorządów województw, powiatów i gmin;
- 2) zadań Narodowego Funduszu Zdrowia oraz ministrów właściwych ze względu na charakter działań określonych w programie.

Opieka zdrowotna nad osobami z zaburzeniami psychicznymi w Gminie Nidzica jest realizowana w ramach podstawowej opieki medycznej w formie doraźnej, ambulatoryjnej, finansowanej ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia na świadczenia zdrowotne przez Poradnię Zdrowia Psychicznego.

Z budżetu Gminy Nidzica finansowane są zadania z zakresu pomocy społecznej, które określa ustawa o pomocy społecznej.

Do zadań własnych gminy należy także realizacja Gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych Gminy Nidzica na lata 2010-2020, której jednym z celów strategicznych jest *Integracja ze społecznością środowisk wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym*, który jest komplementarny z niniejszym programem.

Innymi podmiotami działającymi na rzecz ochrony zdrowia psychicznego na terenie Gminy Nidzica są: Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym koło w Nidzicy i działające przy nim Ośrodek rehabilitacyjno-Edukacyjno- Wychowawczy dla dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym, Warsztaty Terapii Zajęciowej i Środowiskowy Dom Samopomocy; Przychodnia Terapii Uzależnień i Współzależnienia w Nidzicy; Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie; Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Nidzicy i Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy.

SŁOWNIK POJĘĆ

Zgodnie z zapisem art.3 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego **osoby z zaburzeniami psychicznymi to osoby:**

- chore psychicznie (wykazujące zaburzenia psychotyczne);
- upośledzone umysłowo;
- wykazujące inne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczone są do zaburzeń psychicznych a osoby te wymagają świadczeń zdrowotnych, lub innych form pomocy i opieki niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym.

Szpital psychiatryczny zgodnie z ustawą odnosi się również do:

- a) oddziału psychiatrycznego w szpitalu ogólnym,
- b) kliniki psychiatrycznej,
- c) sanatorium dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- d) innego przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, sprawującego całodobową opiekę psychiatryczną lub odwykową, niezależnie od podmiotu, który je tworzy i utrzymuje.

Dom pomocy społecznej lub środowiskowy dom samopomocy odnosi się to również do wszelkich form pomocy instytucjonalnej dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Zgoda- oznacza to swobodnie wyrażoną zgodę osoby z zaburzeniami psychicznymi, która - niezależnie od stanu jej zdrowia psychicznego - jest rzeczywiście zdolna do zrozumienia przekazywanej w dostępny sposób informacji o celu przyjęcia do szpitala psychiatrycznego, jej stanie zdrowia, proponowanych czynnościach diagnostycznych i leczniczych oraz o dających się przewidzieć skutkach tych działań lub ich zaniechania.

Przymus bezpośredni, należy przez to rozumieć:

- a) przytrzymanie — doraźne, krótkotrwałe unieruchomienie osoby z użyciem siły fizycznej,
- b) przymusowe zastosowanie leków — doraźne lub przewidziane w planie postępowania leczniczego wprowadzenie leków do organizmu osoby — bez jej zgody,
- c) unieruchomienie — obezwładnienie osoby z użyciem pasów, uchwytów, prześcieradeł, kaftana bezpieczeństwa lub innych urządzeń technicznych,
- d) izolację — umieszczenie osoby, pojedynczo, w zamkniętym i odpowiednio przystosowanym pomieszczeniu.

DIAGNOZA ZJAWISKA NA TERENIE GMINY

Gminę Nidzica zamieszkuje 21. 405 tyś. mieszkańców, w tym 10.503 kobiety i 10.902 mężczyzn (stan na dzień 31.12.2011 r.-Urząd Miejski w Nidzicy- Ewidencja ludności).

W latach 2010-2011 udzielono łącznie w **Poradni Zdrowia Psychicznego** w Nidzicy 7.996 porad (w 2010 roku dla 804 i w 2011 roku dla 803 osób). Na hospitalizację do szpitali psychiatrycznych skierowano łącznie w latach 2010-2011 44 osoby.

Tab. Nr 1 Działalność Poradni Zdrowia Psychicznego w Nidzicy w latach 2010-2011

	2010	2011
Ilość osób, którym udzielono porady	804	803
Ilość udzielonych porad	3 784	4 212
Ilość porad (0-18)	0	0
Ilość chorych zdiagnozowanych w grupie zaburzeń nerwicowych	323	338
Ilość chorych zdiagnozowanych w grupie organicznych zaburzeń niepsychicznych i psychicznych	201	185
Ilość chorych zdiagnozowanych w grupie zaburzeń afektywnych	75	75
Ilość chorych zdiagnozowanych w grupie upośledzeń umysłowych	49	60
Ilość chorych u których zdiagnozowano schizofrenię	166	211
Ilość chorych z pozostałymi rozpoznaniem	19	22
Ilość chorych skierowanych na hospitalizację w szpitalach psychiatrycznych	27	17

Dane uzyskane z Poradni Zdrowia Psychicznego w Nidzicy.

Ustawa o pomocy społecznej mówi, że do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
  - kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
- natomiast do zadań własnych gminy:
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki.

Powyższe zadania w imieniu Gminy realizuje **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzicy**. Liczba podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nidzicy mających zaburzenia psychiczne w 2010 roku wynosiła 95 osób a w 2011 105 osób.

Główne formy wsparcia jakich udziela Ośrodek osobom z zaburzeniami psychicznymi:

- umieszczanie w Domach Pomocy,
- wypłacanie zasiłków stałych,
- wypłacanie zasiłków celowych,
- praca socjalna,
- udzielenie wsparcia w formie gorącego posiłku,
- poradnictwo psychologiczne,
- poradnictwo prawne,
- pomoc w załatwianiu spraw związanych z leczeniem,
- pobyt w mieszkaniu chronionym,
- usługi opiekuńcze.

Szczegółowe dane dotyczące osób z zaburzeniami psychicznymi oraz świadczonej im przez Miejskie Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzicy pomocy przedstawia Tabela Nr 2.

Tab. Nr 2 Podopieczni MOPS w Nidzicy z zaburzeniami psychicznymi w latach 2010-2011

	2010 ROK	2011 ROK
Liczba podopiecznych Ośrodka z		

¹ Dane dotyczą całej populacji ludzi korzystających ze świadczeń PZP w Nidzicy a nie tylko osób zamieszkałych na terenie Gminy Nidzica.

zaburzeniami psychicznymi w tym:	95	106
Liczba osób chorych na nerwice i depresje	22	23
Liczba osób chorych na schizofrenię	40	43
Liczba osób z zaburzeniami psychicznymi spowodowanymi nadużywaniem alkoholu	11	13
Liczba osób z pozostałymi rozpoznaniem	22	27
Ilość osób skierowanych do Domów Pomocy Społecznej ze względu na stan zdrowia psychicznego	5	5
Ilość osób skierowanych do lekarza z powodu podejrzenia choroby psychicznej	6	7
Ilość osób skierowanych do szpitala psychiatrycznego	6	7
Ilość osób skierowanych na przymusowe leczenie (sądownie)	2	5

Dane uzyskane z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nidzicy.

Środowiskowy Dom Samopomocy jest samodzielną jednostką organizacyjną pomocy społecznej, prowadzoną przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym koło w Nidzicy. Dom jest Ośrodkiem wsparcia dziennego o zasięgu powiatowym dla 60 osób przewlekle chorych psychicznie, niepełnosprawnych intelektualnie oraz osób wykazujących inne przewlekle zaburzenia czynności psychicznych – typ A, B i C. Dom posiada 3 miejsca pobytu całodobowego, na które zostają skierowani uczestnicy w przypadku wystąpienia potrzeby spowodowanej sytuacją życiową lub rodzinną a także w przypadku realizacji całodobowego treningu samoobsługi i umiejętności społecznych w ramach indywidualnych planów postępowania wspierająco-aktywizujących.

W 2010 roku z usług świadczonych przez Środowiskowy Dom Samopomocy skorzystało 61 osób a w 2011 roku 67 osób. Obecnie z usług DDS korzysta 60 osób, w tym: 30 osób z zaburzeniami psychicznymi (schizofrenia – 17 osób, pozostałe zaburzenia – 13 osób), 21 osób niepełnosprawnych intelektualnie (lekkie upośledzenie umysłowe- 5 osób, umiarkowane – 12 osób, znaczne- 1 osoba, głębokie – 3 osoby) oraz 9 osób wykazujących inne przewlekle zaburzenia czynności psychicznych, w tym schorzenia neurologiczne.

Podstawowym zadaniem Domu jest podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności osób uczestniczących w organizowanych zajęciach, zmierzających do osiągnięcia przez te osoby możliwie jak najpełniejszej samodzielności życiowej oraz integracji społecznej ze środowiskiem lokalnym. Dom zapewnia uczestnikom postępowanie wspierająco-aktywizujące obejmujące następujące formy działalności:

- trening funkcjonowania w życiu codziennym,
- trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów,
- trening umiejętności spędzania czasu wolnego,
- terapię zajęciową,
- terapię ruchową,
- muzykoterapię,
- usługi pielęgniarskie,
- indywidualne konsultacje psychologiczne,
- inne poradnictwo specjalistyczne,
- pomoc w dowiedzeniu uczestników do specjalistycznych placówek ochrony zdrowia.

Zakres i poziom świadczonych usług jest dostosowany do indywidualnych potrzeb uczestników. Zajęcia organizowane są w grupach lub indywidualnie.

W 2010 roku **Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Nidzicy** udzieliła 467 porad dzieciom i młodzieży a w 2011 roku udzieliła ich 372. W 2010 roku z poradnictwa skorzystało 312 dzieci a rok później 290 dzieci. Ilość i rodzaje najczęściej występujących zaburzeń i dysfunkcji występujących u dzieci, które skorzystały z poradnictwa PP-P w Nidzicy przedstawia Tabela Nr 3.

Tab. Nr 1 Zaburzenia i dysfunkcje występujące u dzieci korzystających z poradnictwa Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Nidzicy w latach 2010-2011

	2010	2011
--	------	------

Ilość dzieci z zaburzeniami zachowania	85	74
Ilość dzieci niedostosowanych społecznie	41	33
Ilość dzieci z myślami samobójczymi	7	8
Ilość dzieci wykazujących trudności wychowawcze	83	78
Ilość dzieci nadpobudliwych	58	64
Ilość dzieci z zaburzeniami nastroju	38	33

Dane uzyskane z Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej w Nidzicy.

Z danych uzyskanych z **Przychodni Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Nidzicy** wynika, że w 2010 roku liczba zarejestrowanych pacjentów wynosiła **163** osoby a w 2011 roku **173** osoby. Wszystkim zarejestrowanym pacjentom w tym okresie udzielono pomocy terapeutycznej, oraz przeprowadzono diagnozy uzależnienia i współuzależnienia.

W 2010 roku zrealizowano 2.480 a w 2011 roku 2675 sesji terapeutycznych w tym:

- diagnozy uzależnienia i współuzależnienia,
- porady lekarskie,
- wizyty terapeutyczne,
- wizyty instruktora terapii,
- sesje psychoterapii indywidualnej,
- sesje psychoterapii grupowej,
- sesje psychoterapii rodzinnej.

CELE GŁÓWNE, CELE SZCZEGÓLWE, DZIAŁANIA

Istotą planowanych działań jest zintegrowanie różnych środowisk instytucjonalnych, publicznych i niepublicznych oraz lokalnych społeczności wokół ochrony zdrowia psychicznego. Chodzi o podejście interdyscyplinarne, które powinno być najbardziej intensywne w sferze promocji zdrowia psychicznego, aby zapobiec konieczności kosztownych i trudnych działań leczniczych. Promocja zdrowia powinna w jak największym stopniu angażować społeczność lokalną i pojedyncze osoby, aby uczynić je z jednej strony źródłem informacji o sytuacji zdrowotnej i potrzebach, a drugiej - współautorami pomysłów działań oraz aktywnymi uczestnikami ich realizacji – zgodnie z zasadą partycypacji i społeczeństwa obywatelskiego. Dlatego w programie przewidziano zaangażowanie organizacji pozarządowych i innych podmiotów reprezentujących interesy poszczególnych grup społecznych.

CEL GŁÓWNY 1 PROMOCJA ZDROWIA PSYCHICZNEGO I ZAPOBIEGANIE ZABURZENIOM PSYCHICZNYM

CEL SZCZEGÓLOWY 1.1 UPOWSZECHNIANIE WIEDZY NA TEMAT ZDROWIA PSYCHICZNEGO, KSZTAŁTOWANIE ZACHWAŃ I STYLÓW ŻYCIA KORZYSTNYCH DLA ZDROWIA PSYCHICZNEGO, ROZWIJANIE UMIEJĘTNOŚCI RADZENIA SOBIE W SYTUACJACH ZAGRAŻAJĄCYCH

DZIAŁANIA:

1. Organizowanie kampanii informacyjno-edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży.
2. Organizowanie debat, konferencji, spotkań informacyjnych, konkursów w zakresie promocji zdrowia psychicznego.
3. Upowszechnianie informacji o dostępnych formach pomocy i zadaniach podmiotów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego - ulotki, informatory, plakaty, www, punkty informacji i konsultacji
4. Upowszechnianie informacji o zagrożeniach zdrowia psychicznego i formach profilaktyki i przeciwdziałania
5. Popularyzacja zdrowia psychicznego poprzez organizację aktywnych form wypoczynku, organizowanie zajęć rekreacyjnych i sportowych.
6. Upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie promocji zdrowia psychicznego.
7. Prowadzenie działań profilaktycznych w szkołach dot. ochrony zdrowia psychicznego.
8. Prowadzenie wczesnej diagnostyki i interwencji.
9. Realizacja projektów ze źródeł budżetów ministerstw.

REALIZATORZY:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzicy, Zespół Opieki Zdrowotnej w Nidzicy, Zespół Obsługi Oświaty i Sportu, Szkoły, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym koło w Nidzicy, Środowiskowy Dom Samopomocy, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Nidzicy

HARMONGRAM:

Działania będą realizowane w sposób ciągły.

CEL SZCZEGÓLOWY 1.2 ZWIĘKSZENIE INTEGRACJI SPOŁECZNEJ OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI

DZIAŁANIA:

1. Organizowanie przedsięwzięć integrujących i promujących środowiska z zaburzeniami psychicznymi.
2. Współpraca i zachęcanie innych podmiotów do organizowania przedsięwzięć promujących środowiska z zaburzeniami psychicznymi.
3. Organizowanie przedsięwzięć promujących aktywne spędzanie wolnego czasu przez osoby chore psychicznie, promujących ich twórczość i zainteresowania.
4. Integracja ze środowiskiem lokalnym poprzez ścisłą współpracę z podmiotami pracującymi z podopiecznymi cierpiącymi na zaburzenia psychiczne.
5. Przeciwdziałanie działaniom dyskryminującym osoby chore psychicznie.

REALIZATORZY:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzicy, Zespół Opieki Zdrowotnej w Nidzicy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym koło w Nidzicy, Środowiskowy Dom Samopomocy, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Nidzicy

HARMONGRAM:

Działania będą realizowane w sposób ciągły.

CEL SZCZEGÓŁOWY 1.3 ORGANIZACJA SYSTEMU PORADNICTWA I POMOCY W STANACH KRYZYSU PSYCHICZNEGO

DZIAŁANIA:

1. Opracowanie rejestru jednostek poradnictwa specjalistycznego dotyczącego pomocy społecznej i profilaktyki uzależnień oraz podmiotów działających w obszarze wsparcia w kryzysie psychicznym na terenie Gminy Nidzica i w regionie.
2. Informowanie mieszkańców o możliwościach uzyskania pomocy w zakresie poradnictwa specjalistycznego (odpłatnego i nieodpłatnego) oraz uzyskania pomocy w stanach kryzysu psychicznego (broszury informacyjne, plakaty, www, lokalna prasa, kampanie promocyjne).
3. Współdziałanie z instytucjami i organizacjami zapewniającymi pomoc i wsparcie w stanach kryzysu psychicznego.

REALIZATORZY:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzicy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym koło w Nidzicy, Środowiskowy Dom Samopomocy, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Nidzicy

HARMONGRAM:

Działania będą realizowane w sposób ciągły.

CEL GŁÓWNY 2 ZAPEWNIENIE OSOBOM Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI WIELOSTRONNEJ I POWSZECHNIE DOSTĘPNEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ ORAZ INNYCH FORM OPIEKI I POMOCY NIEZBĘDNYCH DO ŻYCIA W ŚRODOWISKU RODZINNYM I SPOŁECZNYM

CEL SZCZEGÓŁOWY 2.1 UPOWSZECHNIENIE ŚRODOWISKOWEGO MODELU PSYCHIATRYCZNEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ

DZIAŁANIA:

1. Wypracowanie założeń w zakresie zwiększania dostępności i zmniejszania nierówności w dostępie do środowiskowej psychiatrycznej opieki zdrowotnej z uwzględnieniem opieki psychiatrycznej dla osób dorosłych i dzieci.
2. Skompletowanie końcowej wersji dokumentu zawierającego działania związane z upowszechnianiem środowiskowego modelu opieki psychiatrycznej.

REALIZATOR:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzicy.

PARTNERZY

Zespół Opieki Zdrowotnej w Nidzicy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym koło w Nidzicy, Środowiskowy Dom Samopomocy, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Nidzicy, Zespół Obsługi Oświaty i Sportu.

HARMONGRAM:

2012 rok.

CEL SZCZEGÓŁOWY 2.2 UPOWSZECHNIENIE ZRÓŻNICOWANYCH FORM POMOCY I OPARCIA SPOŁECZNEGO

DZIAŁANIA:

1. Tworzenie zespołów wspierających indywidualny rozwój dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
2. Pobudzanie i wspieranie samopomocowych inicjatyw organizacji pozarządowych na rzecz tworzenia form oparcia społecznego w środowisku rodzinnym, szkolnym, zawodowym (np. działalność klubów).
3. Wspieranie działań ograniczających tendencję do bierności, izolacji, wykluczania i uzależnienia instytucjonalnego np.
  - a. wolontariat społeczny,
  - b. organizacje samopomocowe zrzeszające osoby korzystające z opieki psychiatrycznej lub ich rodziny oraz wspieranie ich działań.
4. Poszerzanie zasięgu i dostępności form opieki, pomocy i oparcia bytowego:
  - a. pomoc bytowa,
  - b. pomoc stacjonarna,
  - c. pomoc mieszkaniowa,
  - d. samopomoc środowiskowa.
5. Prowadzenie i aktualizacja bazy informacji o placówkach i ośrodkach wsparcia dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin, w tym osób z zaburzeniami psychicznymi.
6. Udzielanie pomocy finansowej, rzeczowej oraz innych świadczeń na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej.
7. Podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego, aktywnego życia poprzez organizowanie specjalistycznych usług, poradnictwa, grup wsparcia.

REALIZATORZY:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzicy, Zespół Opieki Zdrowotnej w Nidzicy, Zespół Obsługi Oświaty i Sportu, Szkoły, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym koło w Nidzicy, Środowiskowy Dom Samopomocy, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Nidzicy, Gminna Komisja Mieszkaniowa.

HARMONGRAM:

Działania będą realizowane w sposób ciągły.

CEL SZCZEGÓŁOWY 2.3 AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI

DZIAŁANIA:

1. Informowanie pracodawców o przydatności zawodowej osób z problemem zdrowia psychicznego w stanie remisji.
2. Organizacja targów pracy i konferencji uwzględniających promocję potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi na rynku pracy.
3. Wsparcie merytoryczne jednostek zaangażowanych w obniżanie stopy bezrobocia (PUP, OHP; MCK) w zakresie aktywizacji osób z zaburzeniami psychicznymi.
4. Prowadzenie terapii zajęciowej oraz innych działań aktywizacyjnych umożliwiających osobom z zaburzeniami psychicznymi wejście na rynek pracy.

REALIZATORZY:

Powiatowy Urząd Pracy, Młodzieżowe Centrum Kariery, Ochotnicze Hufce Pracy, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzicy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym koło w Nidzicy, Środowiskowy Dom Samopomocy, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Nidzicy.

HARMONGRAM:

Działania będą realizowane w sposób ciągły.

CEL SZCZEGÓŁOWY 2.4 SKOORDYNOWANIE RÓŻNYCH FORM OPIEKI I POMOCY

DZIAŁANIA:

1. Realizacja, koordynowanie i monitorowanie Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego Gminy Nidzica na lata 2012-2015.
2. Opracowanie i publikacja informatora z informacjami na temat dostępności podmiotów działających na rzecz ochrony zdrowia psychicznego.

REALIZATOR:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzicy

PARTNERZY

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym koło w Nidzicy, Środowiskowy Dom Samopomocy, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Nidzicy, Zespół Opieki Zdrowotnej, Zespół Obsługi Oświaty i Sportu.

HARMONGRAM:

Działania będą realizowane w sposób ciągły.

MONITORING PROGRAMU

Monitoring i ewaluacja Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w Gminie Nidzica na 2012 – 2015 będzie podlegał systematycznej ocenie realizowanych działań oraz modyfikacji kierunków działań w przypadku istotnych zmian.

Monitoring będzie procesem ciągłym.